

ИХ СУРГУУЛИЙН ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ТАЛААРХ БУСАД ОРНУУДЫН ТУРШЛАГА

Харьцуулсан судалгаа

Судалгааны код: СТ-18/201

АГУУЛГА

ИХ СУРГУУЛИЙН ЭРХ
ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ТАЛААРХ БУСАД
ОРНУУДЫН ТУРШЛАГА

- КАНАД УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- БҮГД НАЙРАМДАХ
ЭСТОНИ УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- ФИНЛАНД УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- БҮГД НАЙРАМДАХ
СОЛОНГОС
УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- ОРОСЫН
ХОЛБООНЫ
УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- ИРЛАНД УЛСЫН
ТУРШЛАГА
- МАЛАЙЗ УЛСЫН
ТУРШЛАГА

АШИГЛАСАН ЭХ
СУРВАЛЖ

Улаанбаатар
2018 он

Судалгааны хураангуй

Судалгаанд Ази болон Европын орнуудын төлөөлөл болгон ОХУ, Чех, Унгар, Солонгос, Болгар, Япон, Австрали, АНУ, Их Британи, Канад, Малайз, Ирланд, Финланд, Эстон зэрэг орнуудыг хамруулан, эдгээр орнуудын их, дээд сургуулийн хууль, эрх зүйн орчны туршлагыг судалсан болно.

Судалгаанаас үзэхэд ихэнх улс оронд тухайлбал, Чех, Унгар, Солонгос, Болгар, Япон зэрэг орнуудад их, дээд сургуулийн үйл ажиллагааг Боловсролын салбарын суурь хууль болон Дээд боловсролын тухай хуулиар зохицуулж байна.

Харин Ирланд, Финланд, Малайз, Эстони, ОХУ зэрэг орнуудад Их сургууль, түүний харьяа коллежуудын эрх зүйн статус, үйл ажиллагааг тусгайлан зохицуулсан бие даасан хуультай байгаа бол зарим оронд тухайлбал, Канад, АНУ, Австралид их сургуулийн эрх зүйн байдлыг муж улсын хэмжээнд зохицуулах, эсхүл тухайлсан их сургуулийн үйл ажиллагааг зохицуулах нэрлэсэн хуультай байна.

Судалгааны мэдээлэл хайх явцад, Их сургуулийн тухай бие даасан хуультай орнууд харьцангуй цөн байсан бол Дээд боловсролын тухай хуулиар их, дээд сургуулийн үйл ажиллагааг зохицуулсан байдал харьцангуй нийтлэг байна.

Их сургуулийн харилцааг бие даасан хуулиар зохицуулсан орнуудын хуулийн зохицуулалтын ерөнхий агуулгаас үзэхэд уг хуулиар их сургуулиудын статус, их сургууль байгуулах, татан буулгах, их сургуулийн удирдлагын бүтэц, эрх үүрэг, удирдах бүрэлдэхүүн болон багш, ажилтнуудыг томилох, чөлөөлөх, сэлгэн ажиллуулах, их сургуулийн сургалт-судалгааны үйл ажиллагаа, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой эрх, үүрэг, академик эрх чөлөө, бие даасан байдал, санхүү-эдийн засгийн харилцаа, гадаад харилцаа, суралцагч болон дээд боловсролын салбар дахь олон нийтийн байгууллагын асуудал, эрдмийн зэрэг цол олгох, аттестатчилах, сургалтын хөтөлбөрийн чанарын үнэлгээ, үйл ажиллагааны хяналт-аудит зэрэг асуудлуудыг нарийвчлан зохицуулсан байна.

Их, дээд сургуулийн харилцааг Боловсролын тухай хууль болон Дээд боловсролын тухай хуулиар зохицуулсан орнуудын хувьд их, дээд боловсролын асуудлыг тусгайлан бүлэг болгон оруулсан байх ба уг бүлэгт дээр дурьдсан асуудлуудыг хэрхэн зохицуулах талаар ерөнхий тусгасан байна. Нарийвчилсан зохицуулалтыг холбогдо бусад эрх зүйн актын хүрээнд болон их, дээд сургуулийн дүрмээр зохицуулахаар заасан байна.

Мужийн болон тухайлсан их сургуулийн тухай нэрлэсэн хуультай орнуудын хувьд их сургуулийн дотоод болон гадаад үйл ажиллагааг нэлээд тодорхой байдлаар нарийвчлан зохицуулсан байна.